

glasilo
skavtinja in
skavtov
ZSKSS

maj 2013

SKAVTIC

19 SKAVTSTVO+
ŽIVLJENJE=
SREČA

TISKOVINA
Poštnina
plačana pri pošti
1102 Ljubljana

29

H₂O ZA ZAČETNIKE

PRISPEVKE IN FOTOGRAFIJE ZA NASLEDNJO ŠTEVILKO
SPREJEMAMO NA SKAVTIC@SKAVT.NET

Foto: Katja Novak

BĚ BĚ klan na zimovanju na planini Viševnik, Vrhnika 1

Foto: Matic Slemič

Otvoritev prenovljenih skavtskih prostorov, Ajdovščina-Šturje 1

Foto: Mojca Sekirak

Ko Apce na srečanju voda okupirajo voditeljično sobo, Zreče 1

Foto: Monika Gril

Luka v akciji, zimovanje IV na Vinski Gori, Grosuplje 1

Foto: Simon Ermenc

1048 m, 80 cm, 25x, duhovne vaje za voditelje, Sv. Križ nad Belimi Vodami

Foto: Neja Sekalonič

Ogled kraja, DPSV na Vinski Gori

Foto: Matic Maležič

Pristno veselje med katehezo, zimovanje, Boč pri Poljčanah, Ljubljana 4

Foto: Klemen Krnc

Tako pa se pečejo jajčka po skavtsko, srečanje čete Zvezda severnica, Koroška 1

kazalo

Zdenka Pišek
Romantična miška, Maribor

UVODNIK	3	► Recept za popoln skavtski ples	21
POGLED NAZAJ	4		22
► Duhovne vaje za voditelje	4	OB OGNJU	22
► Neusmiljeno čez drn in strn	5	► So skavtski zakoni zate mala malica?	24
SKAVT KOLEDAR	6	► Skavtstvo+življenje=sreča	26
► Skavtkoledar	6	SKAVT MILAN SVETUJE	26
► Opasno dinamična krepčilna kreacija	6	► Skavt Milan svetuje	26
		Z GLAVO ZA NARAVO	27
AKTUALNO	7	► H ₂ O za začetnike	27
► Žabe svatbo so imele	7	GOJZAR PIŠE SVOJO POT	30
V VETRU	10	► Potepuški Dolomiti	30
► Domžale 1-steg žmohtne žabe	10		
ODKRIVAJMO SLOVENIJO	12	SKAVT PETER	33
► Blegoš	12	► Skavt Peter	33
		SKAVT NORRIS	34
DOGAJA SE	13	► Razsvetljava na taboru? Nič lažjega!	34
► V naravi sem doma	13		
SKAVT PRAKTIK	14	FOTOSTRAN	36
► Vod ima najboljšega ...	14		
► Kako postaviti hišico na drevesu	15		
► Hišna tečnoba ali molj	18		
► Brez česa ne gre	20		

Slika na naslovnici: V cvetu ljubezni, Slovenske Konjice 1

Tiskovino Skavtič izdaja Zdrženje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov. Sofinancirajo: Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za šolstvo in šport, ter Urad RS za mladino. Ulica Janeza Pavla II. 13, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01 433 21 30, 0590 27 200, GSM: 031 210 944, 040 429 456

Prispevke za naslednjo številko Skavtiča sprejemamo na skavtic@skavt.net, fotografije pa na urska.zadel@skavt.net

Naklada: 3700 izvodov • Cena: 1,25€ • Letna naročnina: 5,22€ • Letnik: 17/2

Na listu papirja je zapisana beseda: OBLJUBA. Maj je končno tukaj in prišel je čas obljub. Čas, ko bodo vsi, ki so se letos pridružili naši veliki skavtski družini, še uradno postali del nje tako, da bodo izrekli svoje skavtske obljube. Ob besedi obljava pogosto pomislim, kaj beseda sploh pomeni. Če jo razdelimo na dva dela, dobimo OB in LJUBITI. Torej biti ob nekom in ga ljubiti. Tudi skavti smo drug ob drugem, in ker smo med sabo bratje in sestre, bi lahko rekli, da drug drugega ljubimo.

Misli mi odplavajo do moje skavtske obljube. Izrekla sem jo komaj v klanu, ko sem se pridružila skavtom, v okolici Maribora. Spomnim se skavtskega izziva, ki smo ga tisti dan klanovci pripravili voditeljem. Spomnim se ognja, ki se kar ni in ni hotel vžgati. Spomnim se pozdrava miru pri maši, ko sta soklanovki iz trave naredili skavtsko rutko. In spomnim se, kako ponosna in vesela sem bila, da sem na vratu končno nosila barve našega stega. Da, skavtska obljava je res trenutek, ki ga nikoli ne pozabiš, rutica pa simbol, ki te bo nanj vedno opominjala. Pa ne samo na tisto, kar si obljubil, temveč tudi na obljubo samo. Nekako na »zakrament« obljube.

Še enkrat pogledam list, nato ga prepognem in spravim v levi žep kroja. Da ga bom imela vedno pri srcu.

Glavna urednica: Ana Špes
Uredniki: Sara Prelesnik, Petra Zalar, Rok Valenčič, Jan Šavli, Tereza Zorenč, Urška Zadel, Klemen Čretnik, Mateja Šavc, Zdenka Pišek, Matej Slavec, Vianeya Pesjak, Tadeja Brecl, Petra Krašovec, Katarina Meža
Redaktorica: Tina Šranc

Glavna lektorica: Teja Bačar
Lektorji: Neža Knapič, Anita Svetina, Luka Pavlin, Tjaša Brinovec, Mira Demšar
Ilustratoriki: Ana Resnik, Anja Japelj
Oblika in prelom: Benjamin Pezdir, Jernej Hrovatin
Tisk: Tiskarna Povše

E-pošta: skavtic@skavt.net
Trženje: Domen Granda
trzenje@skavt.net

DUHOVNE VAJE ZA VODITELJE

Tereza Zorenč, *Opasni kivi, Škofja Loka 1*

Vse se je začelo z letošnjim načrtovanjem in ciljem, da se v skavtskem letu 2012/2013 vsaj dve tretjini voditeljev našega skvoja udeleži duhovnih vaj. Zato sem že s tega vidika čutila neizbežno dolžnost, da se duhovnih vaj tudi sama udeležim.

V Križu nad Belimi Vodami stoji prikupna ledeno-hladna hiška, ki je spokojno čakala približno 25 voditeljev iz vse Slovenije, ki so za tri dni prišli z bolj ali manj skupnim namenom: odložiti vsakdanjik na stran, se poglobiti vase, v svojo osebno vero in okrepiti stik z Bogom. Zvečer smo imeli zabavni večer s poglobitimi vose, v svojo osebno vero in okrepiti stik z veri, o čudovitem odnosu jaz-Bog. Nato se je vsak zase umaknil v svoj kotiček in premišljeval svetopisemski odlomek. Čez dan smo ob pogovoru in premišljevanju odkrivali tisti del sebe in Boga, ki nam ob vsakodnevnem hitenju včasih uide. Zvečer je sledila vigilija, ki se je vsakega posebej dotaknila in na nas pustila neizbrisen pečat.

Kasneje je seveda sledilo zabavno druženje ob kitari in skupnih igrah. V spalki sem spoznala, da sem ta dan preživela tri puščave, ne da bi ob tem trpela kakršnekoli »muke«. Nasprotno. Soočila sem se s sabo ter v miru in tišini premislila in pokramljala z Bogom. V nedeljo smo nadaljevali pogovore v manjših skupinicah, nato pa se po maši in pospravljanju odpravili v dolino.

NEUSMILJENO – ČEZ DRN IN STRN ☺

Sašo Slabanja, Super-vokalno-instrumentalistični volk, Komenda 1

Klan Čufti s čustvi Komenda 1 je letos pripravil res noro hud orientacijski projekt Čez drn in strn. Blato, voda, znoj in kri – prav vse razen zadnjega je zaznamovalo to tekmovanje, sicer pa tudi ime marsikaj pove.

Gre za malo težje in precej precizno tekmovanje. Točke so bile razvrščene po sklopih, vsak pa je vseboval 6 do 7 točk, ki so bile v velikosti kinder jajčkov in, seveda, skrbno skrite. Ekipe so morale najti prav vsako, saj so vse vsebovale podatke o azimutu in razdalji do naslednje ter namig, kako jo najti. Vsak sklop je imel tudi po eno živo točko, na katerih se je pelo, kurilo, oživljalo in počelo še marsikaj drugega skavtskega.

Tekmovanja so se udeležile štiri ekipe: Radovljica 1, Novo mesto 1, Homec 1 in pa tako imenovani Bakreni (Ljubljana 4, 5, Žiri 1). Mokro in hladno jutro smo začeli z molitvijo, se med seboj malce spoznali, nato pa je vsaka ekipa dobila svoj začetni azimut, namig in razdaljo, ki so jih popeljali do prve točke njihovega sklopa. To je bil res težak preizkus orientacijskega in skavtskega znanja ter

logičnega razmišljanja in dobrega opazovanja. Da bi stvar še malce začinili, smo jih na pot vedno poslali BREZ zemljevida! Okolico in pot do točk so si morali dodobra zapomniti, saj so šele po vsakem najdenem sklopu na izhodišču dobili v roke karto in so morali vanjo vrisati točke.

Vendar pa ta čuden način vrisovanja in razporeditev točk po sklopih le nista bila tako brezsmiselna. Točke so bile razporejene po ozvezdijih, kar pa so morali tekmovalci čim prej ugotoviti sami. Najprej je uspelo Novomeščanom.

To pa tudi še ni vse! Poseben dvig adrenalina so doživeli Bakreni, ki so na svojem zadnjem ozvezdju morali bežati pred ne preveč prijazno divjo svinjo. Seveda so se v tabor vsi vrnili živi in nepoškodovani, a kljub vsemu dobro zadihani.

Po kosilu je sledila še razglasitev in podelitev nagrad. Letošnji zmagovalci so bili homški klanovci, prvo mesto so za las zgrešili Bakreni, tretje mesto pa je pripadlo Novemu mestu.

Saj si skavt!

23. maj: srečanje
SKUTR
- 24.-25. maj: Zaveži
2013
22. junij: strateški svet

Poskrbi za duhovnost

9. maj: Gospodov
vnebohod
19. maj: binkošti

Ker si firbčen!

15. maj: s kakšno
neumnostjo razveseli
družino na svetovni dan
družine
5. junij: pojdi na sprehod
v naravo na svetovni dan
okolja
28. maj: poležavanje na
soncu na svetovni dan sonca
31. maj: svetovni dan
sporta; poskrbite za
aktivnost in kondicijo

Še kaj zanimivega?

18. maj: 18. spust po Ljubljani
15. junij: dan državnosti
21. junij: poletje!
8. maja 1886 John Pemberton
zvari prvo kokakolo
12. maja 1978, se mednarodni
meteorološki inštitut odloči, da
hurikanov ne bodo več poimenovali
izključno z ženskimi imeni
15. maja 1940 so prvič naprodaj
najlonke

Izobražuj se!

- 9.-12. maj: usposabljanje za trenerje v
mladinskem delu
14. in 21. maj: CEH-ovo usposabljanje:
komunikacija
- 24.-28. maj: CEH-ov pomladni koktejl
14. maj: 20-urni šiviljski tečaj

**OPASNODINA-
MIČNA KREPCILNA
KREACIJA**

Te zanima, kaj neki naj bi
to bilo? Prebrskaj,
preberi, preuči Skavtiča
in veselo na delo!

Opozorilo!

Priporočamo, da zadevo uživajte med visokoaktivni-
mi skavtskimi podvigi. Neodvisne raziskave kažejo,
da v skavtski družbi najbolj tekne in da ne pušča
posledic v obliki širjenja telesnih delov.

ŽABE SVATBO SO IMELE ...

FOTOREPORTAŽA VOLČIČEV IN IZVIDNIKOV STEGA LJUBLJANA 3 – DRAVLJE

Reportaža: Ester Fabiani; Fotografije: Zala Prevorsek, Ester Fabiani

VAM JE DOLGČAS SREDI ZIME? POTEK PA NA SMUČIŠČE! TODA KAJ IZBRATI: BORD ALI SMUČI? VSI VEMO, DA JE MED SMUČANJEM IN DESKANJEM NA SNegu VELIKO RAZLIK IN DA SE ENI IN DRUGI VČASIH MED SEBOJ MALO POSTRANI GLEDAJO. KAKO JE V RESNICI S TEM?

Kako se je začelo

Pravzaprav je že od vselej bilo. Žabe so se v svojem paritvenem obdobju selile k vodam že veliko prej, kot so se mladi prepoznali za skavte. Kot dvoživke preživijo večino leta na kopnem, marca, v obdobju odlaganja mrestov, pa poiščejo mlake in tako s svojim potomstvom omogočijo, da se v procesu popolne preobrazbe vrsta ohranja. Zaradi čedalje bolj razvejanega cestnega omrežja so te njihove poti prekinjene, točke, kjer prihaja do množičnega pomora, pa imenujemo črne točke.

Selitvena točka Koseze pri Vodichah

Nahaja se ob Koseškem bajerju pod Šinkovim Turnom. Žabicam od leta 2011 pomagamo prečkati cesto na treh cestnih odsekih.

Dela je veliko že pred samimi selitvami

Najprej postavimo zaščitne mreže ...

in prometno signalizacijo.

Kako poteka selitev?

Žabe se zaradi zaščite pred plenilci začnejo seliti ob mraku, ko ni več svetlo, temno pa tudi še ne. Takrat je najprijetneje, saj se narava umiri.

Če ne piha in je temperatura nad 4 stopinje Celzija,

Dan	Datum	Napoved v sliki	Napoved v besedi	Min.T	Max.T	žabja vremenska napoved
Ned	Mar 18		pretežno oblačno	5°C	16°C	
Pon	Mar 19		plöhe	4°C	16°C	
Tor	Mar 20		plöhe	3°C	16°C	
Sre	Mar 21		delno oblačno	3°C	17°C	

se žabice izkopljejo iz zemlje in iz gozdov ter travnikov zakorakajo proti mlakam. Pogosto pri tem prečkajo cesto.

Prve dni prihajajo v glavnem krastače. To so skrbne široke samičke, ki samo ob ugodnih pogojih kakor tank na svojem hrbtu tovorijo vsaka po enega, dva- do trikrat manjšega, suhega in podolgovatega samčka. Samčkov je več, zato mora marsikateri na pot sam.

Kasneje se prikažejo tudi rjave žabe, zelene žabe in sem pa tja kakšen pupek.

Kaj delamo prostovoljci, ko rečemo, da žabice selimo

Ogrnjeni v odsevne jopiče in opremljeni z vedrom ter močno svetilko jih najdemo ob

zaščitnih mrežah, kjer se ustavijo in čakajo na našo pomoč.

Dvignemo jih in jih položimo v vedra, saj ni časa, da bi vsako posebej prenesli na drugo stran ceste.

Kjer ni zaščitnih mrež, se jim varno približamo, jih previdno pobereмо in jih položimo v vedro.

Ko se jih nabere toliko, da jim postane v vedru neudobno, previdno prečkamo cesto in jih odnesemo nekaj metrov stran od ceste ter nežno stresemo iz vedra.

Selitve – več kot le delo

Dežuranje traja od dva do sedem tednov in se zaradi podaljševanja dnevov ter prestavitve ure začenja kasneje (okoli 20.15) ter zavleče tja do 22. ure.

Vendar čas ob prijetnem druženju, čaju in že tradicionalnih lešnikovih rogljičkih vselej prehitro mine.

Intervju s prostovoljci stega Ljubljana 3 – Dravlje

Udeleženci akcije Pomagajmo žabicam, Koseze pri Vodichah, 2011, 2012 in 2013

► Kako si se počutil, ko si prvič prijel žabo?

Prvič nagnusno, kasneje pa sem se žabic navadil in mi ni bilo nič več grozno, ampak zanimivo in zabavno.

Štefan Podgoršek, 11 let

► Kaj ti je pri žabah najbolj všeč?

Najbolj mi je všeč regljanje in opozarjanje samčkov, da so istega spola, saj zveni, kot bi čivkali majhni ptički.

Klara Fabiani, 9 let

► Kakšen je občutek, ko poljubiš žabo?

Če je sluzasta, je ogabno, če pa je suha, je občutek prav zanimiv.

Štefan Podgoršek, 11 let

► Ali se je ob poljubu žaba spremenila v princa?

Ha, ha, ha. Na žalost ne, a smo se vseeno odlično zabavali.

Tina Novak, 12 let

✎ **Intervju je pripravila Katarina Fabiani, vod Pum.**

DOMŽALE 1 – ŽMOHTNE ŽABE

Domžale

Nejc Jezeršek, Potrpežljivi sokol, Domžale 1

Osebna izkaznica

Ime stega: Domžale 1 – Žmohtne žabe

Ime smo dobili po: v naši okolici je precej mokrišč, v katerih živijo razne rege; mi smo bili in smo še navdušeni nad blatom, mlakužami in kar je še podobnega – od tod ideja in naše ime

Lokacija: center Domžal, zajemamo tudi župnijo Dob

Sedež: Župnijski urad Domžale

Ustanovljeni smo bili: 1992

Ustanovitelji: Tomaž E. Schwarzbartl, Nuša Puhlin in Bernarda Vindišar

Število ljudi v stegu: 99

Veje: BB, VV, IV, (NOPP), PP, SKVO

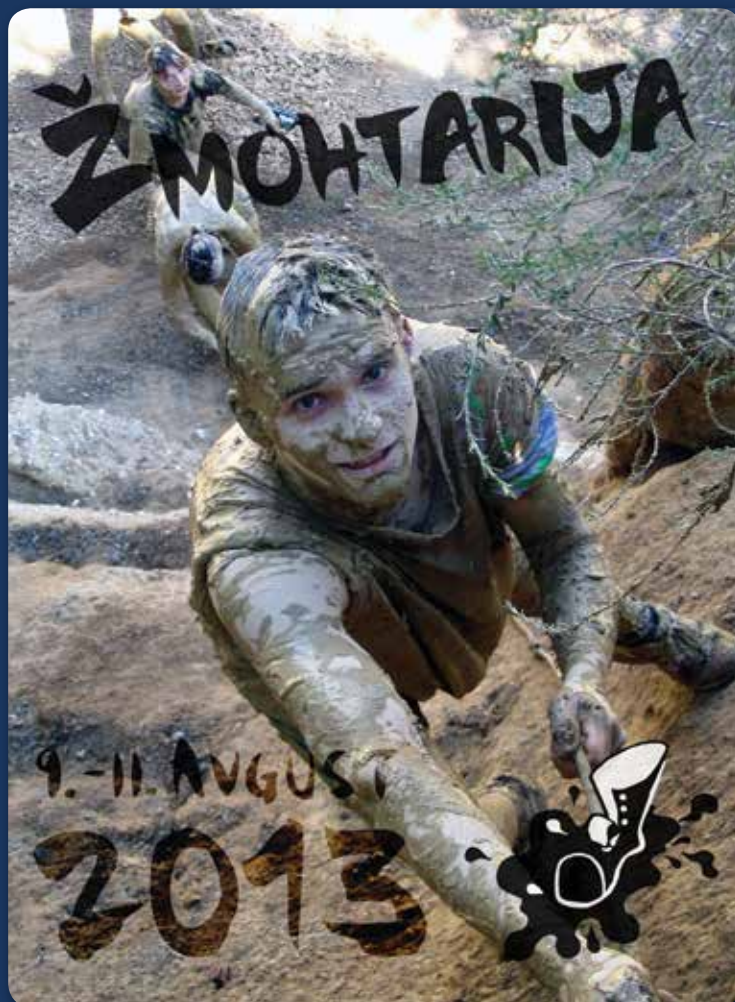
Znani smo po:

- inovativnosti in pobudništvu – na našo pobudo skupaj z okoliškimi skavti že vrsto let organiziramo orientacijsko tekmovanje Sever
- Zlati žabi, filmskem festivalu, trenutno v mirovanju
- Žmohtariji – pridite letos, bo noro, blatno in hudo fino – obljubimo!
- glasnosti, smehu ... smo vedno in povsod
- da so se bobrčki »rodili« v našem stegu

Barve rutice (in njihov pomen):

- ▶ modra, ki pomeni modrost, tehtnost ter povezanost med seboj
- ▶ temno zelena, ki simbolizira povezanost z naravo (jo varujemo in se iz nje učimo)
- ▶ svetlo zelena, ki ponazarja kreativnost, inovativnost, napredek, pogum in drugačnost

Žmohtarija

Je projekt, ki se ponovi vsakih sedem let, in je namenjen PP ter voditeljem. Prva Žmohtarija je bila septembra leta 1997 pod gradom Krumperk in je bila predvsem namenjena nočni orientaciji. Na naslednji, sedem let kasneje, je bilo v ospredju predvsem spoznavanje srednjeveškega načina življenja.

Tokratna Žmohtarija bo tretja. Osnovne smernice dogodka so predvsem: zmanjšati človeški vpliv na okolje, spodbujanje kreativnosti z naravnimi elementi in prizadevanje za zdravo tekmovalnost. Vse bo potekalo v obliči »žmohta«, za katerega pravijo, da blagodejno vpliva na kožo.

Predstavitev igre: BULDOGI

Naredimo igralno polje v obliki pravokotnika (20 x 10 m). Izmed prostovoljcev izberemo osebo, ki je buldog. Postavi se na eno stran polja, preostali igralci pa na drugo. Buldog se zadere: »Buldogi!« Nato zarenči in se požene naprej proti preostali skupini. Premika se lahko samo naprej in vstran, ne sme pa teči nazaj proti svoji začetni stranici. Ko se buldog požene v napad, vsi preostali igralci stečejo proti njemu, saj se lahko rešijo le, če se dotaknejo nasprotne stranice igrišča. Med

tekom jih buldog zadrži, nato žrtev dvigne od tal, tako da je ta popolnoma v zraku. Ko so vsi na varnem, se buldog odpravi do konca igrišča skupaj s svojimi žrtvami, ki postanejo njegovi pajdaši. Tako se igra vedno vrača v začetni položaj, le da je buldogov zmeraj več. Ti si medsebojno pomagajo, ne smejo pa se vračati proti svoji izhodiščni stranici. Igra se nadaljuje, dokler niso vse žrtve ujete. Seveda pa je na tem mestu dobro opozoriti, da med igro lahko pride do manjših poškodb, zato je treba biti previden.

BLEGOŠ

✎ Rok Pisk, Mabi marjasc, Žiri 1

STE VEDELI, DA SE PREBIVALCI POLJANSKE IN SELŠKE DOLINE NE MOREMO GLEDATI? BREZ SKRBI, NISMO V SPORU, LE BLEGOŠ NAM S SVOJIMI 1562 METRI ZAKRIVA POGLED. IN ČE PO ENI STRANI OMEJI NAŠE VIDNO POLJE, PA NAS S SVOJO OD DALEČ PREPOZNAVNO »KAPO« VABI, NAJ SE OB ČUDOVITEM RAZGLEDU ODPOČIJEMO OD VSAKDANJIH SKRBI.

Zakaj na Blegoš?

1. Dobra dostopnost: izhodišča so dostopna tudi pozimi, poti pa dobro označene.
2. Zahtevnost: številne poti se med seboj razlikujejo po dolžini in zahtevnosti.
3. Razgled: z Blegoša lahko občudujemo velik del Slovenije. Od Alp na severu do Ljubljanske kotline na vzhodu, od Snežnika na jugu pa vse do italijanskih Dolomitov na zahodu.
4. Raj za športnike: pozimi se ob lepih dneh na Blegoš zgrinjajo turni smučarji, poleti pa se nanj radi povzpejo kolesarji. Gol vrh je kot

nalašč za jadralne padalce, najbolj vzdržljivi pa se lahko pomerijo v gorskem teku Kopačnica-Blegoš-Kopačnica (KBK).

5. Pestra zgodovina: po vrhu in okrog so posejani bunkerji Rupnikove linije.

6. Skavtom prijazen: kaj ko bi na naslednjem izhodu prespali v koči na Blegošu? Ali pa v skavtski sobi v Dolenčicah? Lahko pa bi izkoristili toplo poletno noč in bivakirali na vrhu!

In če vas vsi ti razlogi ne prepričajo, vas bodo pa izpovedi nekaterih »blegoholikov«.

»... ko sem bila v obdobju sprejemanja pomembnih življenjskih odločitev, je bila to zame pot prečiščevanja številnih vprašanj in pomislekov. To je tudi razlog, da moje srce ne bo pripadalo nobenemu drugemu vrhu kot le njemu.« **Jasna**

»Na Blegoš me ponese, kadar želim uživati v jasnem in čudovitem razgledu na Julijske Alpe in kadar se želim otresti vsakdanjih skrbi ter si tako nabrati moči za nove izzive. Še najraje se na hrib povzpnem v družbi skavtov!« **Jakob**

V NARAVI SEM DOMA

Programski trop SOC

SKAVTSKI OKOLJSKI CENTER KOČEVSKI ROG (SOC) NADALJUJE IZVAJANJE PROJEKTA V NARAVI SEM DOMA. POTEKAJO ŠTEVILNE AKTIVNOSTI, S KATERIMI ŽELIMO VZPOSTAVITI TRAJNO DELOVANJE SOC. PRI PROJEKTU SODELUJEMO S ŠVICARSKIMI SKAVTI TER DRUGIMI ORGANIZACIJAMI, KI DELUJEJO NA PODROČJU OKOLJSKE VZGOJE.

Swiss Contribution

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Vdosedanjem poteku projekta so bila izvedena tri usposabljanja za vodiče, gostili smo srečanje lokalnih društev, ki delujejo na območju Kočevskega roga, vzpostavljena je bila spletna stran projekta za izmenjavo dobrih praks, pripravili smo načrt skavtske učne poti, programska orodja, delavnice in še in še.

Avgusta so nas obiskali otroci iz Ribnice, v kratkem pa bo skavtski okoljski center gostil tudi učence dveh osnovnih šol v okviru okoljskih dni. Učencem 4. in 5. razreda bomo prek različnih delavnic in iger poskušali približati naravo ter širiti zavest o varovanju okolja tako, kot to počnemo skavti. Pobuda za okoljske dni je bila sprejeta z veliko mero navdušenja,

zato podobne programe načrtujemo tudi v prihodnje.

V skavtskih logih ter tudi širše je v aprilu odmeval posvet o okoljski vzgoji, kjer so bile predstavljene metode ter dobre prakse nekaterih organizacij in posameznikov, kot so Zavod za gozdove Slovenije, Zavod RS za varstvo narave, psihoterapevt Bogdan Žorž, društvo Sobivanje ter kot gostitelji ZSKSS.

Projekt se bo zaključil z okoljskim taborom, ki bo zadnji vikend v juniju in na katerega so vabljeni vse skavtske družine.

Več o projektu, dobrih praksah okoljske vzgoje in skavtskem okoljskem centru najdete na spletni strani <http://vnavarvisemdoma.skavt.net>.

VOD IMA NAJBOLJŠEGA ...

Matej Slavec, Hiperaktivni sokol, Kranj 1

**KAJ BI ZEMLJA BREZ VODE? KAJ BI USTNICE BREZ POLJUBOV?
KAJ BI VOD BREZ ZASTAVONOŠE? VSAK VOD IMA SVOJE SIMBOLE –
IME, KLIC, ZGODOVINO. PREDVSEM PA SVOJO ZASTAVO.**

ZASTAVONOŠO

Najprej bom povedal sveto resnico, ki se je vse zastavonoše zavedajo – zastava je sveta in kdorkoli nam jo hoče vzeti, je naš sovražnik. Branimo jo z življenjem. Tako vod dobi ugled, saj nam ni treba opravljati odkupnine. Zatorej, vedno pazi na svojo zastavico pa naj bo dež ali sonce, sneg ali toča – zastavonoša ne pozna slabega vremena.

Prigoda:

Bilo je leta 2005, ko je bil naš vod Sokolov na poletnem taboru v Zirovnici pri Žireh. Tisti dan smo šli na izlet, kjer voditelji ne vedo vedno, kaj se dogaja. Tako se nam je zgodilo, da nas je na poti proti cilju neka dobra duša pobrala z avtom. Zastavica je bila predolga, da bi jo lahko spravili v avto, zato smo potovali kot nogometni navijači z zastavico skozi okno. A glej ga zlomka, že za drugim ovinkom so nam nasproti pripeljali voditelji, isti voditelji, ki smo jih srečali čez tri ure, ko smo kupovali sladoled. Takrat sem se naučil, da mora zastavonoša točno vedeti, kdaj mora biti zastavica na vidnem mestu in kdaj ne.

Naloga voda: V vodu se skupaj pogovorite, kakšna se vam zdi zastava. Bi radi kaj spremenili? Dodali? Kakšna je palica? Naj ima tokrat glavno besedo zastavonoša.

Naloge zastavonoše:

- ▶ skrbi za prisotnost zastavice na skavtskih aktivnostih
- ▶ skrbi za videz zastavice, po želji jo lahko okraši
- ▶ skrbi za ravno vrsto v zborih (kvadratu), zastavico drži v levi roki
- ▶ v kvadratu dvigne zastavico, če hoče kdo iz voda govoriti
- ▶ pri obljubi vsak obljubi z zastavo voda

KAKO POSTAVITI HIŠICO NA DREVESU

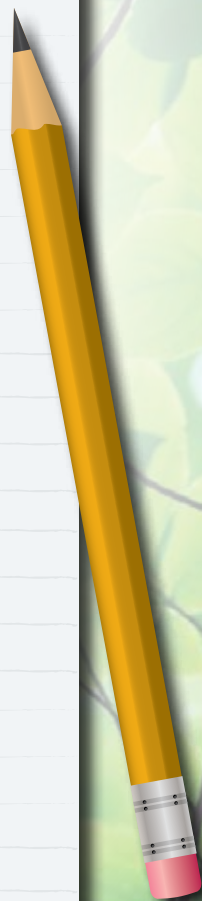
Zdenka Pišek, Romantična miška, Maribor 1

ZAGOTOVO STE SE VEČKRAT OZRILI V KROŠNJO KAKŠNEGA STAREGA IN MOGOČNEGA DREVEŠA IN POMISLILI, KAKO LEPO BI BILO, ČE BI SPLEZALI NANJ. V TOKRATNI ŠTEVILKI SKAVTIČA VAM PREDSTAVLJAMO ŠE BOLJŠO IDEJO – IZDELAVO LASTNE HIŠICE NA DREVESU.

Pred pričetkom gradnje:

- ▶ **Pripravimo si načrt** – skiciramo si, kje bo hišica stala, kako velika bo, koliko bo oddaljena od tal ter ali bo skrita ali dobro vidna očem. Delo si lahko olajšamo tudi tako, da iz kartona naredimo majhen model hišice.
- ▶ **Izberemo primerno drevo** – drevo naj bo močno, zdravo in odraslo, s čvrstimi vejami ter globokimi, dobro razraščeni koreninami. Pred začetkom gradnje tudi preverimo, ali drevo pestijo kakšne bolezni oz. paraziti, ki bi ga lahko v prihodnje oslabili. Okoli drevesnega debla moramo pustiti dovolj prostora, da bo drevo lahko rastle. Najprimernejše vrste drevesa za postavljanje hišice so hrast, javor, jabolko in jelka.
- ▶ **Višina hišice** – višino hišice prilagodimo tistemu, ki jo bo uporabljal. Za otroško hišico je primerna višina okoli metra in pol, hišica za odrasle pa je lahko tudi višje.
- ▶ **Dostopnost hišice** – dostop do hišice naj bo varen in enostaven. Za dostop lahko uporabimo standardno leseno lestev, lestev iz vrvi ali pa zgradimo celo majhno stopnišče (pri tem je pomembna montaža varnostne ograje). Pri starejših lahko za dostop do hišice uporabimo tudi škripec.

1. korak:

Lesena osnova

Pri gradnji hišice na drevesu je najpomembnejša lesena osnova oz. platforma, na kateri bo hišica stala. Osnova naj bo čvrsta in močna, lahko je tudi dvojne debeline. Za osnovo so primerne lesene palete, vendar naj bodo stranice dodatno utrjene s križnimi deščicami. Pri vstavljanju osnove na drevo pazimo, da drevo čim manj poškodujemo, za pričvrstitev osnove pa uporabimo vrvi.

2. korak:

Stranice in vrh

Šele ko je osnova hišice postavljena naravnost in je stabilna, nanjo pritrdimo tla in stranice. Tla so običajno narejena iz vzporednih desk, stranice pa iz debelejših podpornih stebrov in tanjših desk, ki le-te povezujejo. Ponavadi se zaključijo v streho. Pri postavljanju stranic in vrha nam je v veliko pomoč to, da vse skupaj najprej postavimo na tleh; če stoji na tleh, bo stalo tudi na drevesu.

Zdrobi 200 g keksov iz žit in oreščkov, jih pomešaj s 100 g masla in malo sladkorja, dodaj kapljico ruma, 1 dl sladke smetane ter zmešaj. Mešanico enakomerno razporedi po pekaču.

3. korak:

Dodatki in opremljanje

Ko so postavljene osnovne stvari, hišici dodamo okna, vrata in po želji tudi dimnik. Na strehi lahko pustimo tudi nekaj odprtega prostora, da bomo imeli razgled na zvezdnato nebo. Lahko jo tematsko dodelamo, tako da postane pravljivi grad ali pa čarovničina hiška, ki sta jo v gozdu odkrila Janko in Metka. Na koncu se lotimo še opremljanja. Materiali, ki jih uporabljamo, naj bodo naravni, uporabimo pa tudi izdelke za zaščito lesa in barve.

4. korak:

Varnost

Seveda je pri vsem skupaj treba poskrbeti tudi za varnost. Največja nevarnost, ki nam pri drevesni hišici preti, je, da bo kdo padel z nje. Zato okoli hišice na osnovi zgradimo varnostno ograjo, ki naj bo visoka vsaj en meter, letvice pa naj ne bodo narazen več kot en decimeter. Razmislimo tudi o tem, kako bi v primeru, da kljub vsemu pride do padca, tega ublažili. Pod drevesno hišico lahko naložimo listje ali kakšen drug mehak material.

Pa veliko užitkov in doživetij v vaši hišici na drevesu.

HIŠNA TEČNOBA ALI MOLJ

Vianeja Pesjak, Navihana ovčka, Prebold-Polzela 1

TOKRAT PIŠEM O MOLJIH, KI ME VSAKO LETO ZNOVA SPRAVLJAJO OB PAMET, KER NIKOLI NE VEM, OD KOD PRIDEJO, PREPROSTO JIH VIDIM LETATI PO PROSTORIH. KER ME RESNIČNO ZANIMA, KAKO JIH PREGNATI, SEM SE ODLOČILA, DA JIH POBLIŽJE SPOZNAM IN PREDSTAVIM TUDI VAM.

Običajno v stanovanju najdemo kuhinjske oz. živilske ali pa tekstilne molje.

ŽIVILJSKI MOLJI

Kako se pojavijo živilski molji?

Pojavijo se z onesnaženjem živil, ki se lahko onesnažijo v živilskih predelovalnih obratih, kamor pridejo molji z okuženimi surovinami. Tako se lahko pojavijo v izdelkih, ki so originalno zaprti. Do okužbe lahko pride tudi med transportom, v skladiščih ali pa v shrambi.

Treba je poudariti, da gre predvsem za ličinke moljev, saj »metuljčki«, ki letajo po stanovanju, ne povzročajo neposredne škode, njihova naloga je, da se razmnožujejo in odlagajo jajčeca.

Kakšno škodo povzročajo?

Gosenice povzročajo škodo na živilih v omarah in shrambah. Hrana je onesnažena z zapredki, iztrebki, izločki, ostanki bub in ovojev jajčec. Živila so videti, kot bi bila prepredena s pajčevinastimi nitmi, moka je sprijeta v temne grudice. Takšna hrana ni primerna za uživanje.

Kako moljem preprečiti dostop do hrane?

Vso suho hrano shranjujte v zaprtih posodah. Shrambe ohranjajte čiste in suhe in vedno preglejte nakupljeno hrano, preden jo pospravite v omaro.

Kaj storiti, ko so mali požeruhi že na delu?

Če jih opazite, natančno preglejte vsa živila in odstranite vso okuženo hrano ter shrambo temeljito počistite. Hrano, ki ni okužena, preventivno zmrznite za tri dni.

Insekticidov in drugih kemikalij med živili ni priporočljivo uporabljati. Najboljša rešitev so lepljive površine, na katere se prilepijo.

TEKSTILNI MOLJI

So majhni metuljčki, katerih gosenice se rade hranijo z materiali, ki vsebujejo keratin. Tako so v gospodinjstvih tekstilni molji veliki škodljivci materialov, ki jih najdemo v oblačilih (svila, volna, usnje, krzno) ter blaga, ki je mešanica sintetike in beljakovinskih vlaken.

Gosenice napadejo tudi tekstilije iz sintetike, če so zamazane s hrano, pijačo, krvjo, urinom, znojem. Jedo tudi rastlinska vlakna (bombaž, lan, kanvas) in mnoge druge naravne materiale.

Ker ličinke ne prenesejo svetlobe, jih izležejo v temne koticke omar, kjer najdejo obilico hrane. Ličinke se razvijajo hitro, po nekaj tednih, prehranjujejo pa se več mesecev, kar je na oblačilih dobro opazno.

Kako se zaščititi pred tekstilnimi molji?

V omare spravljajte čista in povsem suha oblačila. Poskrbite, da je notranjost omare čista, suha, redno prezračena in ne prenatlačena z oblačili.

Oblačila, ki jih dolgo časa ne oblečete, shranjujte v plastičnih vrečkah ali pa jih preprosto odstranite, če jih ne potrebujete več.

Zaščita so lahko tudi razne preproste in domače dišave (npr. šopek šetraja, žajblja ali sivke, lovorovi listi, plodovi divjega kostanja, vrečka posušenih limoninih lupin), ki male nadloge odganjajo.

In kako ravnati, ko so oblačila že uničena?

Ko opazite luknjice, omaro izpraznite in vsak kos pregledajte. Nepoškodovane kose temeljito operite, ostale pa zavržite. Izpraznjeno omaro je treba umiti in posesati.

Pomembno je, da so oblačila v omari vedno čista in tako manj privlačna za molje.

BREZ ČESA NE GRE?

Viktor Hotchl, Razmišljajoči volk, Maribor 1

SI ŽE ŠEL KDAJ NA TABOR IN DOMA POZABIL NAJPOMEMBNEJŠI KOS OPREME? NOŽ? NE. ŽLICO, SEVEDA! TO SE RADO ZGODI, ZATO TE BOM NAUČIL, KAKO NAREDITI LESENO ŽLICO, DA NE BOŠ LAČEN.

Kaj potrebuješ:

Nož, sekiro, les, svinčnik, brusni papir in ogenj

Kakšen les je primeren:

Ker bomo les rezljali, potrebujemo nekaj mehkega. Pomembno je, da ima les vzporedna vlakna, saj nam bo to v prednost pri obdelavi. Najboljše za to so breza, lipa, vrba, češnja itd. Ko smo se odločili za vrsto lesa, moramo izbrati tudi primeren kos. Vzamemo svež les, ki je 10–15 cm daljši od žlice, ki jo nameravamo narediti (zaradi lažje obdelave).

Postopek:

S svinčnikom si v ploski del lesa zarišemo obliko žlice in pričnemo s sekiro obdelovati les. Začnemo z ročajem žlice. Med oblikovanjem ročaja zaradi boljšega oprijema kos držimo na

tistem delu, kjer smo zarisali čašo žlice, in klešemo vedno stran od čaše. Tako se izognemo, da bi jo po nesreči odsekali. Pri ročaju moramo biti pazljivi, ker se lahko zlomi – najbolje je, da se držimo trikotne oblike in ga pri stičišču s čašo pustimo malo debelejšega. Ko je ročaj v grobem končan, oblikujemo še čašo. Tukaj lahko za pomoč uporabimo tudi nož. Naš kos lesa je vedno bolj podoben žlici, ampak v čaši manjka še vdolbina. Iz ognja vzamemo kos oglja in ga položimo na čašo. Pridržimo ga s pomočjo palčke in začnemo razpihovati. Oglje bo zanelo les, ki bo počasi tlel, in v čaši bo počasi nastala vdolbina. Ko je ta dovolj globoka, jo s pomočjo noža počistimo in odstranimo poogleneli les. Če želimo, lahko z nožem žlico še lepše obdelamo in pobrusimo z brusnim papirjem. Za boljšo obstojnost jo lahko tudi utremo z lanenim oljem. Tako nam žlica ne bo razpokala, ko jo bomo nekajkrat umili.

RECEPT ZA POPOLN SKAVTSKI PLES

HREHOR 'MA FEŠTO

Recept prispeval klan Žiri 1

Sestavine:

- 2 mesece priprav
- 500 g norih idej
- 20 domačih klanovcev
- 200 g dobre idejne izvedbe in programa
- 33 super gostov iz sosednjih stegov (Vrhnika 1, Logatec 1, Brezovica 1 in Škofja Loka 1)
- 1 žlico tradicionalnosti (letos je bil tretjič)
- 5 kapljic močno ambientiranega sprejema
- 3 lončke tematskega prostora
- 500 ml dobre glasbe in živahne popestritve s harmoniko
- 2 čajni žlički fantastičnega plesnega programa
- 2 ščepca lepega zaključka z zahvalo in molitvijo

Postopek:

Vse sestavine dodamo v žirovsko župnišče in jih dobro premešamo. Za piko na i pa damo dobro voljo, smeh in zadovoljne obraze ob koncu dneva.

Dobri tek.

Matevž Podobnik:

Ta recept sem poskusil prvič in bilo je zelo v redu, saj je prišlo veliko skavtinj in skavtov iz okoliških stegov. Všeč so mi bile plesne igre. Naslednje leto se ga bom zagotovo ponovno udeležil.

Monika

Filipič: Že drugič preizkušen recept in do zdaj me še ni pustil na cedilu. Novi prijatelji, preplesan večer, havajski zid, smeh ter čudoviti spomini. Teh nekaj besed opiše letošnji Gregorjev ples. Na koncu pa veselje in navdušenje, da nam je tudi tokrat uspelo! Speljali smo ples, kakršnega smo si zamislili, in dosegli naš cilj – za nekaj ur smo odplesali na tople Havaje!

Rok Pisk

(klanovodja): Osnovne sestavine se iz leta v leto dopolnjujejo in končni rezultat je vedno bolj okusen. Obenem pa je lepo videti, da ob klanovcih počasi postajam tehnološki višek, saj jim idej in volje za izpeljavo projekta ne manjka. Naslednje leto bom najbrž dobil samo še vabilo.

SO SKAVTSKI ZAKONI ZATE MALA MALICA?

SKAVTSKE ZAKONE ZNAŠ VERJETNO NA PAMET. 1. SKAVTSKI ZAKON: SKAVT SI ŠTEJE V ČAST ... NO, PA SAJ VSI VEMO, KAKO GREDO. NEKOLIKO TEŽJE PA JE SKAVTSKE ZAKONE ŽIVETI V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU. S SPODNJIM TESTOM BOŠ LAHKO PREVERIL, KAKO USPEŠEN SI PRI URESNIČEVANJU ZAKONOV. SI PRIPRAVLJEN?

1. Kako spakiraš stvari pred taborom?

a) Vse svoje stvari spakiram v nekaj vreč, poskrbim, da s sabo vzamem tudi stvari, ki so pomembne za preživetje v naravi (čelka, skavtski nožek itd.).

b) Itak mi spakira mami.

c) Spakiram bolj na hitro, vzamem samo najnujnejše stvari, da ne nosim pretežkega nahrbtnika.

2. Moja rutka je ...

a) Kos blaga, ki ga nosim k skavtom.

b) Moj ponos in nekaj, kar me spominja na to, kako dolgo skavtsko pot sem že prehodil.

c) Nekaj, kar moram imeti na vseh srečanjih, nisem pa čisto prepričan, zakaj.

3. Rana ura, zlata ura ... še rečejo voditelji, ko ti povedo, da bo naslednje srečanje potekalo ob šestih zjutraj. Ti ...

a) Srečanje prespiš. Ups!

b) Greš spat kot običajno in upaš, da se naslednji dan ne boš vlekel kot megla.

c) Z veseljem se boš udeležil srečanja, dan prej boš šel malo prej spat, pa bo.

4. Pozimi je zapadlo veliko snega in starejša sosedka te prosi, da ji tudi letos, kot že vsako leto, pomagaš pri odmetavanju snega. Kaj narediš?

a) Sosedu pomagaš, vendar le za nekaj časa. Odmetati moraš vendar tudi svoj sneg, poklepetati s prijatelji na Facebooku itd.

b) Sosedu raje rečeš, da si zbolel.

c) Sosedu z veseljem pomagaš, saj veš, da sama ne bi mogla opraviti tega dela.

6. Na taboru opravljaš večino molčečnega in 5 minut, preden bi bil tiho 24 ur, v šotoru po pomoti izrečeš besedo. Kaj boš naredil?

a) Ah, pa kaj, saj me je slišal govoriti samo prijatelj, rajši bom rekel, da sem bil tiho 24 ur in dobil našitek.

b) Pa saj je bilo samo 5 minut. O tem, ali to poveš voditeljem, se pogovoriš s prijateljem.

c) Da si v šotoru govoril, poveš voditeljem in poskusiš znova.

9. Kako redno moliš?

a) Samo v cerkvi. To je vendar prostor za molitev, kajne?

b) Molim večkrat na dan, saj molitev zame predstavlja pogovor z Bogom.

c) Molim, ko molijo drugi, vendar pri molitvi ponavadi nisem zbran.

7. V soboto popoldne obljubiš sošolcu, ki ima slabše ocene pri matematiki, da mu boš pomagal pri učenju. Ravno v tem času te drug prijatelj povabi v kino na ogled filma, ki si si ga že dolgo želel ogledati. Kako se odzoveš?

- a) Sošolcu rečeš, da imaš popoldne nujne opravke, in greš v kino s prijateljem.
- b) V kino povabiš še sošolca. Kdo pa se danes še uči matematiko?
- c) Prijatelju poveš, da si že dogovorjen za pomoč sošolcu pri učenju in boš šel v kino kdaj drugič.

TOČKOVANJE:

	1	2	3	4	5	6	7
A	3	1	1	2	1	1	1
B	1	3	2	1	2	3	2
C	2	2	3	3	3	2	3

17-21 točk

Mi daš svojo telefonsko številko, prosim? ☺

Tako dobrega skavta bi tudi sama želela spoznati in imeti za prijatelja. Če si bil iskren pri odgovarjanju, je več kot očitno, da skavtske zakone živiš tudi v vsakdanjem življenju in se res trudiš biti vedno pripravljen. Le tako naprej!

12-16 točk

No, saj ti gre kar v redu

Včasih te premami računalnik, drugič povabilo v kino, tretjič tetka lenoba. Pa vendar se večkrat tudi trudiš, da bi živel skavtske zakone. Še malo dobre volje pa bo šlo. Saj veš, kjer je volja, tam je pot!

7-11 točk

No, si se malo šalil, kajne?

Glede na tvoje odgovore so zate skavtski zakoni samo nekaj, kar recitiraš na srečanju. Pa niso. Potrudi se in najprej premisli, kako bi izboljšal tiste navade, ki niso ravno zgled (lenarjenje itd.), nato pa še enkrat dobro preberi, kaj pravijo skavtski zakoni, in se loti dela! 3, 4, ZDAJ!

SKAVTSTVO + ŽIVLJENJE = SREČA

Katarina Meža, Živahna čebelica, Velenje 1

SI SE KDAJ VPRAŠAL, KAKO BI BILO, ČE NE BI BILO SKAVTOV? NE BI BILO VSEH LEPIH TRENUTKOV, OSEB, KI TI BOGATIJO ŽIVLJENJE, MOLITEV, SPANJA V HOTELU S 100000 ZVEZDICAMI IN ŠE VELIKO DRUGEGA. JE TEŽKO? POGLEJMO, KAJ VAM POMENI SKAVTSTVO IN KAKO SO VAS SKAVTI SPREMENILI.

URŠKA ZADEL, Zagnana želva,
Postojna 1

Kakšno bi bilo moje življenje brez skavtov, ne bom nikoli vedela, pa si tega niti ne želim, saj so skavti tisti »več«, ki ti ponudi nove možnosti, priložnosti in ti pokaže, kaj vse zmoreš.

Piško-
tno podlago
premaži z
200 g stoplje-
ne čokolade in
pekač za eno uro po-
stavi v hladilnik.

MAJA KURBUS, Necenzurirana kobilica,
Maribor 2

Skavti so me naučili veliko veščin, prav tako pa sem se naučila, kako pomembni so pravi prijatelji. Skavti so življenje, polni presenečenj, nepozabnih trenutkov, norosti, veselja, dežja in sonca.

Boštjan Čerin, Ognjeni sokol,
Ljubljana 4

Skavti so spremenili moje življenje, in ko pomislim, v čem sem drugačen od »navadnega človeka«, lahko rečem, da sem Bogu hvaležen za vse izkušnje, vsa doživetja, vse vzpone in vse poti, ki sem jih delil s soskavti.

Luka Marinko, Pripravljeni sokol,
Homec 1

Meni je skavtstvo dalo veliko izkušenj in še več prijateljev. Pomaga mi, da se lahko kdaj poglobim v svojo vero in odnose z drugimi. Spremenil sem se tudi zaradi skavtskih zakonov, ki so mi nekoliko bližji od drugih.

META MOTNIKAR, Drzna aligatorka,
Kamnik 1

Skavti so ena najboljših stvari, ki so se mi zgodile v življenju. Vzljubila in začela sem ceniti naravo ter spoštovati Boga, se veliko naučila, spoznala ljudi, ki imajo name dober vpliv (znamo se zabavati brez alkohola in drog).

ANDREJ HERNAVS, Zabavni Ris,
Celje 2

Skavtstvo me spremlja že skoraj vse življenje. Naučil sem se, kaj je to zaupanje in odgovornost, in lahko rečem, da so me skavti nenehno oblikovali in me neskončno obogatili z izkušnjami in dragocenimi prijateljstvi.

ROK RAKUN, Odgovoren pes, Mozirje 1
Skavtstvo je razvilo mojo življenjsko pot na čudovit in neverjeten način in ne znam si predstavljati življenja brez skavtov, saj je to tudi način življenja in ne samo neka pristočasna dejavnost.

SKAVT MILAN SVETUJE

MILANU PIŠITE NA:
SKAVT.MILAN.SVETUJE@SKAVT.NET

Živijo, Milan!
Potrebujem tvoj nasvet. Že dalj časa sem pri skavtih in se zelo rada udeležujem vseh srečanj in izhodov. Vendar mi doma 'težijo', da sem ves čas od doma, da ne pomagam in nič ne naredim. Skratka, starši niso čisto nič navdušeni nad menoj. Ali to pomeni, da moram pustiti skavte ali se pač samo skregati doma, naj me pustita pri miru?

Prijazna veverička

Prejme naj:
Skavt Milan

Nareži 500 g jagod z vrta ter jih zmešaj s 300 g skute in 500 g sira mascarpone. Dodaj še malo sladkorja in sladke smetane.

Pozdravljena, Prijazna veverička, danes imam zate prav zares veliko lekcijo. Življenje, ki ga živiš, je tvoje in samo tvoje. To, kar se ti dogaja, je normalno, prav tako se boš počutila, ko se boš odselila od doma. Včasih se moramo potruditi narediti težke korake, ampak se jih splača, saj če počnemo stvari, ki nas veselijo (v tem primeru skavti), potem osrečujemo sebe. To pa že zveni bolj smiselno. Torej,

moj nasvet je, da čas, ki ga preživiš doma, res izkoristiš – pomagaj, pospravi, povabi starše na sprehod in jim pomagaj pripraviti kosilo. Tako jim boš pokazala, da rada preživljaš čas z njimi, ostalo pa ti bo tudi dovolj časa za skavte in vse ostale pustolovščine, na katere se želiš podati.

Bodi pripravljena,
skavt Milan

H₂O ZA ZAČETNIKE

Nastja Hrovat, Konglomeratska čebela, Slovenske Konjice 1

**LETO 2013 JE NAMENJENO VODI.
NA SEDEŽU UNESCA SE JE FEBRUARJA URADNO ZAČELO
MEDNARODNO LETO SODELOVANJA NA PODROČJU VODA.**

VODA

UJĚ

UISCE

WASSER

AQUA

WATER

VESI

VEPÓ

Naša osnovna dobrina!

Ampak – je zame voda res bogastvo ali le:
Ah, pač voda ...?

Skozi serijo člankov bomo spoznavali, kaj vse se skriva v vodi. Predvidevam, da bosta tvoj skavtski duh in radovednost želela preizkusiti različne kemijske/fizikalne poskuse in morda celo spodbudila gradnjo čistilne naprave na poletnem taboru.

Nekaj dejstev o vodi:

- Kemiki jo opisujejo kot brezbarvno tekočino, brez vonja in okusa.
- Največjo gostoto ima pri 4 °C.
- Obstaja v treh agregatnih stanjih: trdem (led), tekočem (voda) in plinastem (vodna para).
- Čista voda ima nevtralen pH 7 – ni kislina in ne bazična.
- Vročna voda zamrzne hitreje kot hladna. Ne verjameš? Hihi.
- Sestavlja več kot 70 % človeškega telesa.

Prekriva 70–80 % površine našega planeta.

Eden od šestih ljudi na svetu nima dostopa do čiste vode. Vsako leto približno dva milijona ljudi umre zaradi bolezni, ki jih povzroča pomanjkanje čiste vode.

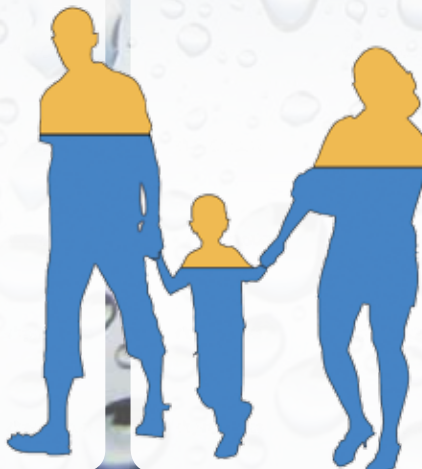
Ogromno skupnosti povsod po svetu se bori, da bi spet pridobili nadzor nad svojimi vodnimi viri.

Pri Washington Postu so leta 2005 poročali, da Američan porabi več vode, ko potegne vodo v stranišču, kot pa večina

Afričanov za dnevno umivanje, pranje, kuhanje in pitje.

 V Boliviji eden od desetih otrok umre pred petim rojstnim dnevom zaradi pomanjkanja pitne vode.

Ali veš, da ...

- ▶ se je v minulih treh stoletjih svetovna poraba vode povečala za 35-krat?
- ▶ s prekuhavanjem vode strupov v njej ne odstranimo?
- ▶ z ustrezno filtracijsko napravo na točki prevzema pitne vode pred zaužitjem iz vode odstranimo odvečen klor, svinec, pesticide, herbicide in drugo?
- ▶ je svetovni dan vode 22. marca?
- ▶ vsak prebivalec Slovenije dnevno porabi približno 150 litrov vode:
- ▶ **za enkratno izpiranje školjke porabimo 10 litrov pitne vode, za eno pranje perila več kot 50 l, za vsako minuto tuširanja približno 10 litrov, za umivanje zob do 15 litrov, če vmes ne zapremo pipe, in manj kot liter, če pipo zapremo, itd.**

IZDELAJ SI SVOJO ČISTILNO NAPRAVO!

Jagodni nadev premaži po piškotno-čokoladni podlagi in kulinarični mojstrovini dodaj še estetski pridih.

Potrebujemo:

- ▶ umazana voda (voda, olje, krušne drobtine, vrtna zemlja, pomivalno sredstvo)
- ▶ aktivno oglje – iz trgovine za male živali
- ▶ mivka in droben prod
- ▶ vrč
- ▶ kavni filter ali papirnati robček
- ▶ kozarec za vlaganje – po velikosti mora ustrezati kavnemu filtru ali robcu
- ▶ cvetlični lončki iz plastike z luknjo (malo manjši premer od kavnega filtra)

Poskus:

V vrču si pripravi umazano vodo – mešanico olja, vrtno zemlje, čistilnega sredstva in vode.

Vstavi kavni filter v plastični nastavek in ju skupaj položi na kozarec za vlaganje.

Postavi kozarec s filtrom v pomivalno korito.

Prvi lonček do polovice napolni z aktivnim ogljem in ga postavi na filter.

Drugi lonček do polovice napolni z mivko in ga postavi na prvi lonček.

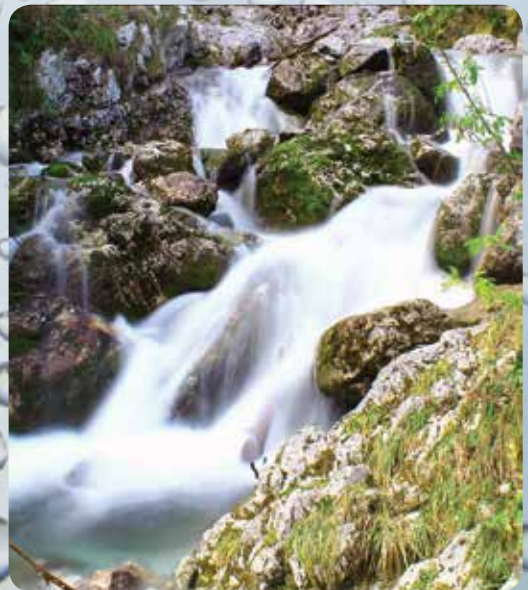
Tretji lonček do polovice napolni s prodrom in ga postavi na drugi lonček.

Umazano vodo počasi vlij v lonček s prodrom.

Kaj se dogaja?

Umazana voda teče skozi tri lončke v kozarec. Ko priteče v kozarec, je bolj čista kot v vrču. Vendar se voda še vedno peni. Zakaj?

Ko voda teče skozi plasti proda, mivke, aktivnega oglja in skozi papirnati filter, se iz nje odstranijo le grobi delci umazanije, pomivalno sredstvo in bakterije pa ostanejo v njej. Tako prečiščena voda ni pitna!

POTEPUSKI
DOLOMITI

Urban Čepon, Pretkani bober, Vrhnika1

VSE SE ZAČNE Z IDEJO. V MISLIH SMO ŽE DOLGO ČASA PREMIŠLJEVALI O PRELAZU PASSO DI GIAU. ČLANEK S FOTOGRAFIJO TEGA PRELAZA JE ZAČETEK OSEMDNEVNEGA KOLESARSKEGA POTEPANJA PO DOLOMITIH. DEJANSKO PA SE JE POTEPANJE ZAČELO Z LOVOM NA ČISTO MAJHEN ZAKLADEK.

Sreča v škatlici

Avto s štirimi kolesi na strehi in petimi ljudi, ki okoli prometnega znaka v Kranjski Gori zagagnano iščejo in iščejo. Tak prizor smo ponudili mimoidočim ob začetku našega potepanja. Trije člani so namreč prosti čas začeli namenjati iskanju zakladov – Geocaching. Logično je, da smo porabili nekaj ur, preden smo našli tri zaklade in zares zavrteli pedala. Iskanje sreče je vedno dolgotrajen proces. Iz Trbiža smo zavrteli v Tolmezzo in iskali prostor med dežnimi kapljami. Zanimivo, da smo dve uri razmišljali, ali bi prespali kar pred trgovino med vozički. Ko se je policijski avto že tretjič zapeljal mimo, smo se le odločili, da to ni preveč pametna ideja. Zjutraj smo startali proti prvemu prelazu – Passo

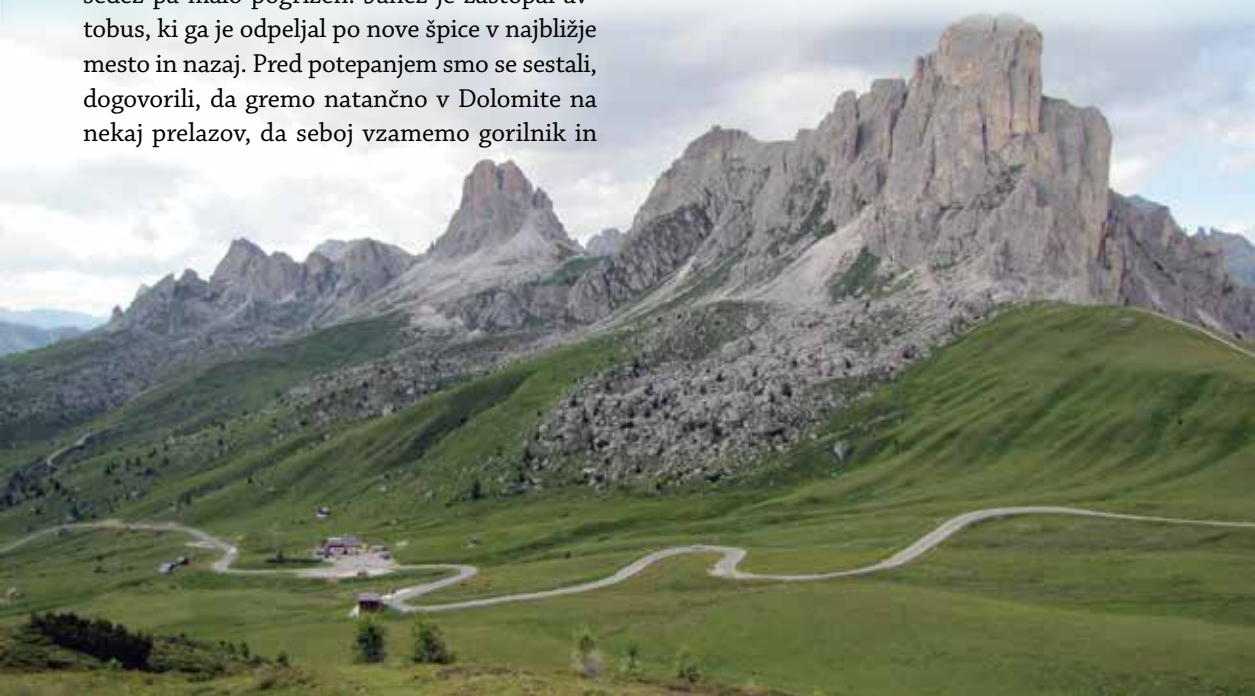
Tre Croci v bližini znamenitih gora, imenovanih Tre Cime. Na potepanju ti pridejo prav rezervne zračnice, nekaj orodja, spalna vreča, gorilnik, kapa, rokavice, topel pulover, anorak. Načeloma vse, kar misliš, da boš potreboval. In vse, brez česar ne moreš. Tako smo mi seboj vozili tri fotoaparate. Vse za dobro fotografijo in lažje obujanje čudovitih spominov.

Pink, pink!

Vagabundi imamo ponavadi srečo. Prvi dan se je od časa do časa ulilo in vedno je bila ob cesti bencinska črpalka, kapelica ali prostor, primeren za vedrenje. Na tokratnem potovanju smo bili deležni tudi nadvse neprijetnega zvoka. Ravno je začelo deževati, malo smo pospešili, ko ... »Piiiinkkk!« Počila je špica. Prenočili smo ob mostu. Zjutraj smo ugotovili, da je most očitno dobra vaba za miši. Lonec od večerje je bil zjutraj prekrit s črnimi kakci, en sedež pa malo pogrizen. Janez je zaštopal avtobus, ki ga je odpeljal po nove špice v najbližje mesto in nazaj. Pred potepanjem smo se sestali, dogovorili, da gremo natančno v Dolomite na nekaj prelazov, da seboj vzamemo gorilnik in

plahto ter da nekdo »naheca« boljšo polovico za prevoz do začetka poti (hvala, Irena). Tretji večer smo pribrcali v Cortino d'Ampezzo, ki je leta 1956 gostila sedme zimske olimpijske igre. Kot vsak večer smo uro ali dve prevozili v premišljevanju, pod katerim drevesom bo noč bolj udobna. Naslednji dan nas je čakal Passo Giau, ki je bil glavni cilj našega potovanja. Prelaz, na katerem pokrajina spremeni teksturo, kamnine barvo, kolesarji pa vzpon zamenjajo s spustom. Na 2236 metrov visokem prelazu se razprostira pašnik, ki ga oblegajo krave .

Še enkrat natančno preglej Skavtiča! Saj veš, mimogrede se kakšna podrobnost spregleda.

Starček je govoril mi ...

Sledil je prelaz Valles, spust v dolino in nato vzpon na prelaz Rolle. Ta del poti spremlja pokrajina, ob kateri se sprašuješ, ali so potoki umetno zgrajeni ali jih je tako praviljično oblikovala narava sama. Dragulji vrtenja pedal so bili spusti. Na prelazu Rolle ima sedež okrajna policija, okoli pa je veliko smučišč. Srečali smo starčka, ki potuje po svetu na svoj način – s kombijem. Bil je eden redkih mimoidočih na poti, ki je znal angleško. Povedal je, kje dobimo vodo, kje naj prespimo in kakšno bo vreme. Od spusta smo pričakovali lepe razglede, tako smo prespali in se zjutraj odpravili na 20-kilometrski spust. Na krajšem vzponu smo bili zopet za akcijo – polno natovorjeni smo hoteli prehiteti kolesarja na dirkalnem kolesu. Vse je kazalo na zmago, dokler kolesar ni prestavil na večji zobnik. Podobne »akcije« so nam krajšale dneve, a skoraj vedno neuspešno. Poslovili smo se od Dolomitov in zakolesarili prek Padske nižine proti domu .

NA KRATKO :

- ▶ 4 skavti, 4 kolesa
- ▶ 8 dni, 800 kilometrov
- ▶ italijanski Dolomiti
- ▶ zamenjane tri zračnice in dve špici

Fotografije in vrtenje koles: Janez Hozjan, Peter Čepon, Marko Metljak in Urban Čepon

PRELAZI :

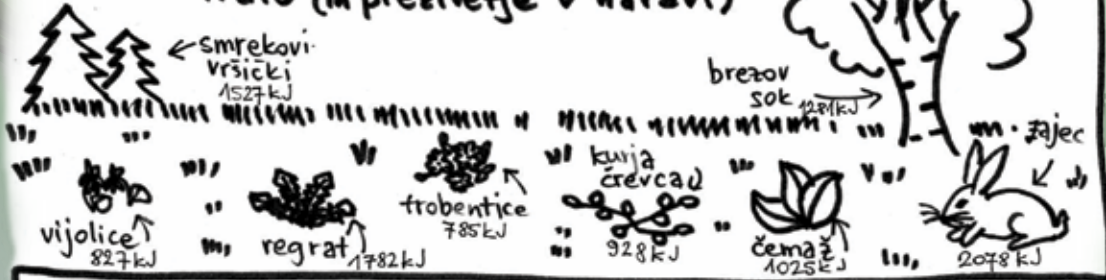
- ▶ Passo della Mauria, 1209 m. n. m.
- ▶ Passo Tre Croci, 1809 m. n. m.
- ▶ Passo Giau, 2236 m. n. m.
- ▶ Passo Valles, 2032 m. n. m.
- ▶ Passo Rolle, 1984 m. n. m.

SKAVT PETER

Zgode in prigode riše: F.M. riše: Fajčevič Bo

skavtsko-idealističen pogled na trato (in preživetje v naravi)

Po dobri uri iskanja hrane se skavtski um osredotoči zgolj na preživetje ... (lačen si ful drugačen...)

A najbolje je še vedno doma.

RAZSVETLJAVA NA TABORU? NIČ LAŽJEGA!

Peter Šuštar, Spretni jež, BOKSS Ježica

ČEPRAV NA POLETNIH TABORIH SKAVTI ŽIVIMO ČIM BOLJ V SOŽITJU Z NARAVO IN BREZ NEPOTREBNIH TEHNIČNIH PRIPOMOČKOV, VČASIH VSEENO POTREBUJEMO TUDI KAKŠNO ZADEVO, DA NAM POMAGA OSVETLITI PROSTOR. IN ZA TO SPLOH NE POTREBUJEMO STROKOVNJAKA, VSE LAHKO NAREDIMO SAMI, OB POMOČI ODRASLE OSEBE.

Potrebujemo:

- ▶ akumulator 12 V
(lahko avtomobilski)
- ▶ vodnik - dvožilni
- ▶ PVC-lončke od jogurta ali skutke
- ▶ vmesna stikala
- ▶ okrove za halogenske žarnice GU 5,3
- ▶ halogenske žarnice 12 V 10 ali 5 W
- ▶ ali LED-žarnice 12 V poljubne moči

Najprej si pripravimo svetilke

V dno PVC-lončka naredimo luknjico, skozi katero potegnemo priključne žice od okova. Narežemo si konce vodnika dolge od 50 do 100 cm, odvisno, kako visoko bomo lučke montirali. Spojimo jih na žice od okova, eno žico prek vmesnega stikala, drugo pa spojimo direktno. V okrove vstavimo žarnice. Na drugem koncu vodnika samo ogulimo izolacijo – približno 2 cm.

Napeljava

Če imamo kuhinjo ali jedilnico na prostem, napnemo vodnik po vejah dreves, v štabnem šotoru pa ga napnemo po konstrukciji šotor. Na mestih, kjer bomo montirali svetilko, ogulimo izolacijo, ne da bi prekinili žici, dovolj narazen, da ne pride do kratkega stika – tako kot se vidi na sliki.

Žice od lučk samo ovijemo na vodnik vsako posebej. En konec vodnika priključimo na akumulator.

Delo ni težko, malo praktičnega znanja in spretnosti pa je le potrebno. Želim vam veliko delovne vneme pri izdelavi.

Naša bratovščina te lučke uporablja že vrsto let na svojem taboru in nam izvrstno služijo.

Pa še tole: sistem lahko nadgradimo s solarno ploščo in poskrbimo za polnjenje akumulatorja.

Pa še izračun:

Primer: Če v sistemu uporabimo štiri lučke s halogensko žarnico 10 W, je skupna moč 40 W. Po formuli $I = P/U$ izračunamo el. tok, ki bo tekel iz akumulatorja ($40W/12V = 3,3 A$).

Zdaj pa izračunajmo, koliko časa bodo gorele luči pri polnem akumulatorju, ki ima kapaciteto 38 Ah, kot je na sliki: $38 Ah/3,3 A = 11,5$ ure.

Če imamo torej prižgane vse lučke hkrati, bodo gorele le 11 ur. Če pa bomo lučke prižigali vsako posebej, kadar jih bomo potrebovali, se bo ta doba podaljšala.

In sedaj ...
Bog požegnaj!

Foto: Samo Škrabanja

Izdelava bivaka iz naravnih materialov, srečanje čete Sitarjevec, Litija 1

Foto: Rahela Nidorfer

Zadetek! Maribor 2 na zimovanju v Jakobskem Dolu

Foto: Matevž Cerar

Ledena voditeljica, zimovanje v Gozdu – Martuljku, Žiri 1

Foto: Nejc Kovač

S kolesom na odru, 10-letnica skavtov v Šentjerneju

Foto: Marko Puškarič

Bodoči vodiči skavtskega okoljskega centra na usposabljanju v Kočevskem rogu

Foto: Gabi Španič

Spoznavanje skavtskih vrlin skozi veliko igro na zimovanju IV v Prežganjah, Ljubljana 2

Foto: Ana Pagon

Tudi volčiči plešemo gangnam style, srečanje VV, Skofja Loka 1

Foto: Marija Čajko

Spretni kavbojski volčič, zimovanje VV, Sežana 1